

Wojciech Materski (ur. 1944), profesor doktor habilitowany, historyk i politolog, absolwent Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1990 roku pracuje w Instytucie Studiów Politycznych PAN (w latach 2004–2012 jako dyrektor). Specjalista z zakresu historii Związku Sowieckiego i stosunków polsko-sowieckich, dziejów Gruzji i Zakaukazia oraz historii międzynarodowych instytucji zbiorowego bezpieczeństwa. Członek Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych. Jest autorem bądź współautorem około 500 prac naukowych, w tym ponad 30 książek; m.in.: *Narodziny ONZ* (1982), *Teheran – Jalta – San Francisco – Poczdam* (1987), *Georgia Rediviva. Republika Gruzjińska w stosunkach międzynarodowych 1918–1921* (1994), *Gruzja* (2000, 2010), *Na widencie. II Rzeczpospolita wobec Sowietów 1918–1943* (2006), *Dyplomacja Polski „lubelskiej”. Lipiec 1944 – marzec 1947* (2007), *Katyn. A Crime Without Punishment* (2007, 2010), *Sowieccy dyplomaci o genezie Organizacji Narodów Zjednoczonych* (2008), *Katyn. Od kłamstwa ku prawdzie* (2012), *Między pokojem a wojną. Szkice o dyplomacji polskiej lat 1918–1945* (2015). Współautor tomów IV–VI *Historii dyplomacji polskiej* (1995–2004). Redaktor kilkunastu publikacji źródłowych, m.in. sekretarz naukowy czterotomowej edycji *Katyn. Dokumenty zbrodni* (1995–2005).

Proces konstruowania ładu pokojowego po drugiej wojnie światowej, który w swojej zasadniczej fazie przebiegał w latach 1943–1945, obejmował kilkadziesiąt państw koalicji Narodów Zjednoczonych i stowarzyszonych z nimi. Nie należy sprowadzać go do trzech konferencji szefów rządów Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Związku Sowieckiego w Teheranie, Jalcie i Poczdamie. Waga aktywnego udziału w tych działaniach państw spoza tzw. Wielkiej Trójki (Czwórki) była znacząca.

Książka jest próbą usystematyzowania ściśle zdefiniowanych sfer aktywności państw sojuszniczych w końcowym okresie wojny. Działalność ta skierowana była ku przyszłości, ale została podjęta zawczasu, aby osiągnąć zamierzone cele w atmosferze przybliżającego się sukcesu wygranej wojny, i uniknąć tym samym problemów na wypadek eskalacji napięcia po wojnie (na konferencji pokojowej), zaznaczających się już w 1944 r. rys na współpracy mocarstw czy tendencji izolacjonistycznych w Stanach Zjednoczonych. Zawiera także skrótową prezentację pierwszych prób wdrożenia zapadłych na spotkaniach międzysojuszniczych uzgodnień zarówno co do nowo proponowanych mechanizmów i instytucji, jak i formuły zaadoptowania tych, które funkcjonowały już w okresie międzywojennym.

ISBN 978-83-64091-47-6

